

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/238/2018
Identifikačné číslo spisu:	1513242620
Dátum vydania rozhodnutia:	30.03.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:1513242620.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ B. G. G., bytom R. XX, XXX XX G. D. R., zastúpeného JUDr. Silviou Turcsányiovou, advokátkou, so sídlom Košická 56, 821 08 Bratislava a 2/ B. M. G., bytom C. XX, XXX XX E., proti žalovanému B. F. F., bytom R. X, XXX XX R., zastúpenému spoločnosťou Advokátska kancelária AMODOS s.r.o., so sídlom Miletičova 5B, 821 08 Bratislava, IČO: 51 415 097, v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. Ján Sodoma, za účasti intervenienta na strane žalovaného Wüstenrot poisťovňa, a.s., so sídlom Karadžičova 17, 825 22 Bratislava, IČO: 31 383 408, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 10 C 418/2013, o dovolaní žalobcu 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 16. januára 2018 sp. zn. 8 Co 225/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Intervenient na strane žalovaného má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 23. marca 2016 č. k. 10 C 418/2013-262 zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia 1/ a 2/ domáhali náhrady škody v sume 5 000,- € titulom poškodenia ich majetku, nákladov spojených s ohrozením a poškodením zdravia, za ktorú je podľa nich plne zodpovedný žalovaný, pretože táto im vznikla v dôsledku hromadnej dopravnej nehody 18. novembra 2011. Zároveň uviedol, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti vo veci samej. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca 1/ a 2/ neunesli dôkaznú povinnosť ohľadom svojho tvrdenia, a preto ich žalobu zamietol, nakoľko žaloba sa napriek vykonanému dokazovaniu, výpovediam žalobcov 1/ a 2/ javila nejasná a zmätočná.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom zo 16. januára 2018 sp. zn. 8 Co 225/2016 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Žalovanému a intervenientovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Uviedol, že súd prvej inštancie vykonal v rozsahu dôkazných návrhov strán

všetko potrebné dokazovanie na posúdenie opodstatnenosti uplatňovaného nároku žalobcov 1/ a 2/ na náhradu škody. Jeho skutkové zistenia majú oporu vo vykonanom dokazovaní a dospel k správnym skutkovým záverom. Súd prvej inštancie podľa neho správne vzal za základ svojho rozhodovania znalecký posudok, ktorý spĺňal zákonné náležitosti. V konaní podľa odvolacieho súdu neboli zistené iné závažné skutočnosti zásadného významu, ktoré by boli spôsobilé výrazným spôsobom ovplyvniť závery podaného znaleckého posudku a ani odvolacie námietky žalobcov neboli založené na takých relevantných tvrdeniach, na opodstatnenosť ktorých by bolo potrebné doplniť znalecké dokazovanie alebo nariadiť kontrolné znalecké dokazovanie, alebo z ktorých by vyplývali také pochybenia v postupe ustanoveného znalca, ktoré by boli viedli k iným odborným záverom. Správne podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie ustálil aj výšku skutočnej škody na vozidle žalobcov 1/ a 2/ v sume 1 979,- €. Súhlasí aj s názorom, že k zmenšeniu majetkovej sféry na strane žalobcov 1/ a 2/ nedošlo, keď škoda na vozidle im bola nahradená v rozsahu zodpovedajúcom výške skutočnej škody vzniknutej na vozidle. Pokiaľ si žalobcovia 1/ a 2/ v rámci náhrady škody uplatňovali aj kúpnu cenu zaplatenú za kúpu nového vozidla, táto podľa odvolacieho súdu nepredstavuje škodu, nakoľko kúpou vozidla nedošlo k zmenšeniu majetku žalobcov 1/ a 2/, ale len k jeho transformácii - kvalitatívnej zmene. Konštatoval, že náhrada zákonnej poisťky žalobcami 1/ a 2/ do zošrotovania vozidla nie je škodou vzniknutou v priamej príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou, nakoľko zákonnú poisťku by museli platiť aj v prípade, ak by k poškodeniu ich vozidla nedošlo. Poukázal na to, že náklady na uskladnenie/parkovanie vraku ničím nepodložili, navyše žalobca 1/ vo svojej výpovedi uviedol, že vozidlo bolo odtiahnuté na ich pozemok (nie na platené parkovisko/skladisko). Žalobcovia 1/ a 2/ podľa odvolacieho súdu nepreukázali ani skutočné a účelne vynaložené náklady na prepravu taxíkmi za obdobie do kúpy motorového vozidla, ktorých výšku nie je možné priznať voľnou úvahou súdu na základe cien, za ktoré by si boli zapožičali (náhradné) vozidlo v autopožičovni. Odvolací súd sa stotožnil aj s dôvodmi, pre ktoré súd prvej inštancie nepriznal žalobcom 1/ a 2/ ani náklady za zlý pocit z dovolenky. Za nepodložený považoval aj žalobcami uplatnený nárok na zaplatenie nákladov za používanie telefónu počas dovolenky v zahraničí na vybavovanie záležitostí týkajúcich sa dopravnej nehody, ako aj nárok na zaplatenie výdavkov na „odvdáčenie sa“ známym za pomoc pri vybavovaní záležitostí týkajúcich sa škodovej udalosti (potápačský kurz zakúpený známemu).

3. Žalobca 1/ podal voči rozsudku odvolacieho súdu dovolanie z dôvodu, že súdy mu nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP a tiež tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP). Namieta nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu a nevykonanie ním navrhnutého dôkazu, a to zoznamu hovorov zo zahraničia, ako aj nevyjadrenie sa k nevykonaniu tohto navrhovaného dôkazu. Nesprávnosť vidí aj v neprihliadaní na dôvody hodné osobitného zreteľa pri rozhodovaní o trovách konania.

4. Intervenient vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie ako neprípustné odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) oprávnená osoba zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. V danom prípade bolo dovolanie podané za účinnosti nového civilného procesného kódexu. Aj za účinnosti CSP treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj naďalej nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP) alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

13. Žalobca 1/ vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP namietal dokazovanie a nedostatočne zistený skutkový stav súdmi nižších inštancií, ako aj odôvodnenie a nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

14. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

15. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre

rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či sp. zn. 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, 5 Cdo 57/2019) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola strane odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

16. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

17. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

18. V súvislosti s námietkou žalovanej o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu je potrebné poukázať na to, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

19. Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

20. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inštancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odvolací súd sa v napadnutom rozhodnutí vysporiadal so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami, ako aj s námietkami žalobcu 1/ uvedenými v odvolaní, vyjadril sa aj k nevykonaniu žalobcom 1/ navrhovaného dôkazu. Uviedol, prečo súd prvej inštancie nevykonal kontrolný znalecký posudok, pričom mal za to, že vykonanie dokazovania bolo dostatočné a žalobcovia 1/ a 2/ tak nedôvodne vytýkajú nedoplnenie dokazovania. Poukázal na to, že žalobkyňa 2/ nemala po poučení na pojednávaní súdu prvej inštancie návrhy na doplnenie dokazovania. Rovnako sa odvolací súd zaoberal aj nepreukázaním jednotlivých čiastok, ktoré si žalobcovia nárokuje a ich neopodstatnenosťou. Jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie a s jeho skutkovými i právnymi závermi.

21. Z uvedeného je teda celkom zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) náležitosti v zmysle § 393 CSP. Postup odvolacieho súdu, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozsudkom súdu prvej inštancie, nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda v danom prípade odvolací súd procesne nekonal spôsobom zmätočným, ktorý by mal za následok vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

22. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Takisto samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi (I. ÚS 50/04), ani právo, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

23. Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

24. Najvyšší súd poukazuje na to, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo podľa predchádzajúcej právnej úpravy nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

25. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobca 1/ neopodstatnene namieta, že mu odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Prípustnosť jeho dovolania z tohto ustanovenia preto nevyplýva.

26. Žalobca 1/ dovolaním napadol aj výrok rozsudku odvolacieho súdu o náhrade trov konania, ktoré má povahu uznesenia. Výtýka súdu neprihliadanie na dôvody hodné osobitného zreteľa pri rozhodovaní o trovách konania, ktorými sú odpustenie súdnych poplatkov z dôvodu zložitej životnej situácie - nezamestnanosť a skutočnosť, že nemajú príjem. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd skúma prednostne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu,

ktorej nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade doslo alebo nedoslo. Vecou samou nie je rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania a takéto rozhodnutie nie je ani konečným rozhodnutím vo veci samej, resp. ktorým sa konanie končí (viď publikáciu Civilný sporový poriadok, Komentár, C. H. Beck, Praha, 2016, str. 1353 až 1356). Prípustnosť dovolania preto z ustanovenia § 420 CSP nemožno vyvodiť.

27. Najvyšší súd pritom pre úplnosť poznamenáva, že dovolanie proti výroku rozhodnutia odvolacieho súdu o trovách konania nie je prípustné podľa § 420 CSP (viď R 73/2018), ale ani podľa § 421 ods. 1 CSP (kde ho vylučuje § 421 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. m/ CSP).

28. Žalobca 1/ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania tiež z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

29. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, by mal dovolateľ a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená. Základným predpokladom prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia je, že odvolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Otázkou relevantnou v zmysle § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna a nie skutková, predmetná otázka musí byť zároveň nastolená v dovolaní.

30. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v ziadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorej sa odvíja od interpretačie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespochybovalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemožno byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

31. Žalobca 1/ však v súvislosti s dovolaním dovedom uvedeným v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP neformuloval žiadnu právnu otázku (vo svojom dovolaní iba formálne odkazuje na cit. ustanovenie a nesúhlasí s právnym posúdením veci súdmi). Z obsahu jeho dovolania potom vyplýva, že „len“ nesúhlasí s názorom súdov nižších inštancií v otázke existencie nároku žalobcov na náhradu škody v spore, ako aj existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa pri rozhodovaní o trovách konania, avšak tak robí bez konkrétneho vymedzenia právnej otázky, ktorá nebola v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte vyriešená. Z dovolania tak nie je zrejmé, akú právnu otázku dovolateľ chce riešiť, keď tu to jasne nekonkretizoval, a tak následne ani odvolací súd nemohol vyhodnotiť, či táto právna otázka už bola dovolacím súdom vyriešená alebo nie.

32. Ako už bolo uvedené, otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dovednosť) dovolania. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní nevymedzí právnu otázku a nevysvetlí potrebu, aby odvolací súd tu to otázku vyriešil, odvolací súd nemožno svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku a akú jej naliehavosť mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie uvedeneho dovolací súd nemožno pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým ani rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadneho právneho významu, ktorá doposiaľ nebola riešená (príp. bola riešená rozdielne) a z tohto pohľadu rozhodnúť o prípustnosti dovolania; v opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd

prieskum pric'iaci sa nielen (vs'eobecne) novej koncepcii pr'avnej u'pravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v Civilnom sporovom poriadku, ale aj (konkre'tne) ciel'u sledovane'mu ustanoveni'm § 421 ods. 1 CSP (pozri S'tevc'ek M., Ficova' S., Baricova' J., Mesiarkinova' S., Baja'nkova' J., Tomas'ovic' M. a kol., Civilny' sporovy' poriadok, Komenta'r, Praha: C. H. BECK, str. 1382 a rozhodnutia dovolacieho su'du sp. zn. 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 28/2017).

33. Iba samotne' nespra'vne pr'avne posu'denie veci odvolaci'm su'dom, bez vymedzenia pr'avnej ota'zky, koja'es'te nebola rozhodovacuou praxou dovolacieho su'du vyries'ena', na pripustnost' dovolania podla § 421 ods. 1 pi'sm. b/ CSP, nepostac'uje. Polemika dovolatel'a s pr'avnymi za'vermi odvolacieho su'du, c'i vyhodnoteni'm skutkove'ho stavu, proste' spochyb'ovanie spr'avnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolaci' su'd pristupoval k ries'eniu skutkovej alebo pr'avnej ota'zky, vy'znamovo nezodpovedaju' krite'riu uvedene'mu v § 421 ods. 1 pi'sm. b/ CSP (1 Cdo 36/2017, 2 Cdo 5/2017, 3 Cdo 74/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017).

34. Ked'z'e zalobca 1/ v dovolani' namietal nespra'vnost' skutkovy'ch zisteni' a vyhodnotenia do'kazov, avsak nevymedzil pr'avnu ota'zku a nekonkretizoval podstatu odklonu od ust'lenej rozhodovacej praxe dovolacieho su'du, resp. nekonkretizoval pr'avnu ota'zku, koja' nebola v doterajs'ej rozhodovacej praxi dovolacieho su'du vyries'ena', nemohol najvys'si' su'd pristu'pit' ani k posudzovaniu vs'etky'ch procesnopra'vných a hmotnopra'vných ota'zok, koje' pred nim ries'ili su'd prvej ins'tancie a odvolaci' su'd.

35. So zrete'lom na uvedene dovolaci' sud dovolanie zalobcu 1/ v casti, v ktorej namietal vady zm'atocnosti podla § 420 pi'sm. f/ CSP, odmietol podla § 447 pi'sm. c/ CSP ako dovolanie, koje' smeruje proti rozhodnutiu, proti ktore'mu dovolanie nie je pripustne' a v casti, v ktorej namietal nespra'vne pr'avne posu'denie veci v zmysle § 421 ods. 1 pi'sm. b/ CSP, odmietol podla § 447 pi'sm. f/ CSP ako dovolanie, v ktorom dovolacie do'vody nie su vymedzene' sp'osobom uvedenym v § 431 az § 435 CSP.

36. Najvy'ssi' sud rozhodnutie o naroku na nahradu trov konania o dovolani' neod'vodnuje (§ 451 ods. 3 veta druh' CSP).

37. Toto rozhodnutie prijal senat najvy'ssieho sudu pomerom hlasov 3 : 0.

Pou'enie:

Proti tomuto uzneseniu nie je pripustny' opravny' prostriedok.